

ministeren for offentlige arbejder, der også har den endelige afgørelse af alle klager over vejbestyrelserne.

Kapitel II.

Ekspropriation og taksation.

§ 23.

Stk. 1. I overensstemmelse med de i det følgende indeholdte regler kan arealer m. v., herunder rettigheder over disse, midlertidigt eller varigt kræves afstået eller pålagt rådhedsindskrænkninger i det omfang, det må anses for nødvendigt til anlæg eller udvidelse af offentlige veje med tilbehør, herunder parkeringspladser, vigepladser, rasteplasser, materialpladser og lignende, til sikring af oversigt over vejkryds eller vejsving, til beskyttelse af offentlig vej, til retablering af de ved vejanlæg afbrudte forbindelser, til anlæg af beplantninger ved vejene samt til gennemførelse af de i denne lov i øvrigt omhandlede foranstaltninger. Efter samme regler vil ekspropriation tillige kunne kræves af vedkommende vejbestyrelse til anlæg eller udvidelse af private veje i de i kapitel III omhandlede tilfælde.

Stk. 2. Midlertidig eller varig arealerhvervelse ved ekspropriation kan endvidere foretages til udlægning af fyld eller fyldtagning samt i øvrigt til fremskaffelse af vejmaterialer. Når vejbestyrelsen ikke længere finder anvendelse for de til udlægning af fyld eller fremskaffelse af vejmaterialer eksproprierede arealer, skal disse tilbydes ejerne af de ejendomme, fra hvilke arealerne er eksproprieret, eller, hvis disse er udstykket, de tilgrænsende lodsejere for beløb, der fastsættes efter overenskomst eller efter vurdering af den i § 27, stk. 2, omhandlede taksationskommission, hvis afgørelse i det her omhandlede tilfælde ikke kan indbringes for overtaksationskommissionen.

Stk. 3. De ved en ny vejlinje afskårne arealer bør søges magelagt i det omfang, de ikke ønskes anvendt til noget af de i stk. 1 angivne formål. Kan magelæg ikke tilvejebringes, vil afskårne arealer kunne eksproprieres, for så vidt bekostningen ved at tilvejebringe adgang til disse efter taksationsmyndighedernes skøn ikke findes at stå i rimeligt forhold til arealernes værdi. Tinglysning af adkomst på afskårne, eksproprierede arealer, der er blevet særskilt

matrikuleret, kan, hvad enten sådanne arealer er overtaget af det offentlige eller i forbindelse med ekspropriationen overdraget til private lodsejere, ske på grundlag af en af landbrugsministeriet udarbejdet og af vejbestyrelsen med dennes tiltrædelsespåtegning til dommeren fremsendt fortegnelse med genpart.

§ 24.

Stk. 1. Enhver grundejer er pligtig at tåle, at de opmålinger, nivellementer og andre tekniske forarbejder og undersøgelser, der er fornødne i anledning af et i denne lov omhandlet anlæg, udføres på hans grund. De i dette øjemed anbragte mærker må ikke egenmægtigt borttages eller beskadiges.

Stk. 2. Dog skal der enten mindst 8 dage forud udgå bekendtgørelse i de lokale dagblade eller forud gives den pågældende særlig underretning om, at sådanne arbejder eller undersøgelser agtes foretaget, hvorhos al derved forvoldt skade bliver at erstatte.

§ 25.

Stk. 1. En i henhold til § 23 vedtagen ekspropriationsbeslutning er ikke bindende for en ejer eller bruger, forinden vejbestyrelsen har ladet afholde en åstedsforretning vedrørende den pågældende ejendom. Til åstedsforretningen vil ejeren og så vidt muligt de brugere, hvis rettigheder berøres, være at indkalde med mindst 8 dages forudgående varsel. Ved åstedsforretningen gøres den eller de fremmødte ejere og brugere bekendt med den tagne ekspropriationsbeslutning og med dennes nærmere omfang. Over det ved forretningen passerede føres en protokol.

Stk. 2. Beslutninger om ekspropriation i henhold til § 23 kan af vedkommende ejer eller bruger inden 30 dage efter åstedesforrettningens dato indankes for ministeren for offentlige arbejder, medmindre beslutningen er taget af et sogneråd, i hvilket tilfælde den inden samme frist kan indankes for amtsrådet. Den pågældende fritages dog ikke ved sådan klage for foreløbig at efterkomme den vedtagne beslutning.

Stk. 3. Såfremt der ikke inden 1 år efter åstedesforrettningens afholdelse er opnået forlig om erstatningens størrelse eller begæret taksation, kan ekspropriationsbeslutningen ikke fremmes uden ny åstedesforretning. Er